

Zeehonden in Zeeland

Een kennismaking met zeehonden is in de Zeeuwse wateren zeker niet uitgesloten. Vlak bij een boot kan er eentje opduiken, want ze zijn van nature nieuwsgierige dieren. In het zee-water voelen ze zich helemaal in hun element, gestroomlijnd en perfect aangepast met hun afsluitbare neusgaten en ooropeningen. En ze kunnen er dan ook alle kanten op.

Bij eb zijn zeehonden vaak te zien op de drooggevalle platen. Ze rusten er. Maar elke langsvarende boot wordt in de gaten gehouden. Komt deze te dichtbij – zo'n kilometer – dan vluchten ze het water in. Wandelaars op een zandplaat vormen de grootste bron van verstoring: eenmaal in het water duurt het heel lang voor de zeehonden weer terug aan land komen.

Bij het vluchten schuiven ze overhaast met hun buik over de plaat. Er kunnen dan gemakkelijk huidwonden ontstaan. Deze vormen een grote bron van infecties.

Zeehonden rusten niet alleen op de drooggevalle platen. Ze gebruiken ze ook als een soort zonnebank. Luierend in de zon maken ze zo vitamine D aan, die onmisbaar is voor hun vacht. Maar de platen spelen vooral een hoofdrol in de periode dat de jongen worden grootgebracht, na een draagtijd van 9 maand. De eerste 3 maanden hiervan zijn een stille fase met nauwelijks ontwikkeling van het embryo.

Een delicate zoogperiode

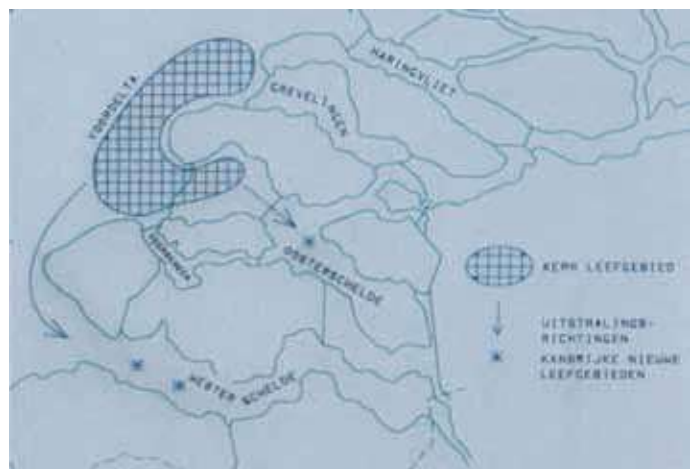
Vooral in de periode dat de jongen worden gezoogd, zijn zeehonden erg kwetsbaar. Eind juni, begin juli worden de jongen geboren. De zoogperiode duurt zo'n vijf weken.

Bij eb zijn moeder én jong op de plaat te vinden. Bijna de hele laagwaterperiode is nodig voor het zogen. In enkele weken moeten de jongen namelijk hun vetreserves kunnen opbouwen. Die hebben ze nodig eenmaal ze zelfstandig zijn, maar nog niet genoeg vis kunnen vangen. Worden moeder en jong steeds gestoord en gedwongen het water in te gaan, dan blijft er te weinig tijd voor het zogen.

Als ze bij onraad van de plaat vluchten, is er ook een grote kans dat het jong in het snel stromende water zijn moeder kwijtraakt. Soms spoelen de jongen - verzwakt - aan op het strand. Dat zijn de huilers.

Rust is erg belangrijk voor zeehonden, vooral in het voorjaar en de zomer. Alleen bij voldoende rust kan er weer een grote groep zeehonden in de Zeeuwse wateren terugkeren. Van oudsher was de zeehond een vaste bewoner in de Zeeuwse wateren, waarvan er begin vorige eeuw naar schatting nog vijfduizend leefden. In de jaren vijftig en zestig waren ze er bijna verdwenen. Eerst door overbejaging, later waren vervuiling van het water en de bouw van de Deltawerken schuldig aan de achteruitgang. Maar er is nu een goede kans dat binnen een paar jaar weer enkele tientallen zeehonden in de Zeeuwse wateren rondzwemmen. Het is dan wel zaak ze voldoende levensruimte te geven.

Piet Desmet

Excursiekalender Zwalimo winter '12-13'

De determinatieavonden gaan steeds door in de Oekensestraat 138 te Rumbeke om 20.00 uur.

Voor de dagexcursies spreken we telkens af aan de hoek Meiboomlaan-Lindenstraat (Roularta) om 9.00 uur.

Breng steeds warme kledij, een loupe, determinatiewerken en picknick mee.

Telkens ten laatste 2 dagen op voorhand inschrijven bij Peter Hantson: Tel. 051 20 30 63 of communicatie@mandelstreke.be

Vrijdagavond 11 januari: determinatieavond grondlichenen

Materiaal is aanwezig, maar ook eigen materiaal mag worden meegebracht. We werken met de determinatietabel van Hans Vermeulen. Daarnaast worden ook foto's bekeken om ook op die manier lichenen op naam te brengen.

Zaterdag 26 januari: excursie te Roeselare met focus op mossen en korstmossen.

Vrijdagavond 8 februari: determinatieavond grondlichenen

Zaterdag 16 februari: excursie Mer de Sable en Forêt de Beloeil

Het bos van Stambruges bestaat uit populaties van loofbomen (beuken en eiken op zandige en droge grond) en naaldbomen, vooral grove den. De Mer de Sable of Zandzee ligt in het midden van dit bos en telt verschillende opmerkelijke milieus: droge heide, veenachtige heide, turfputten, een jong berkenbos... Deze verschillende microbiotopen zorgen voor een enorm diversiteit aan mossen en korstmossen.

Vrijdagavond 15 maart: determinatieavond grondlichenen.

Zaterdag 23 maart: Excursie naar de duinen in Noord-Frankrijk, juist over de grens. De duinen in Noord-Frankrijk liggen in het verlengde van de duinen van de Panne (Dunes du Perroquet) en de oude duinen van Cabourg (Ghyvelde).

